

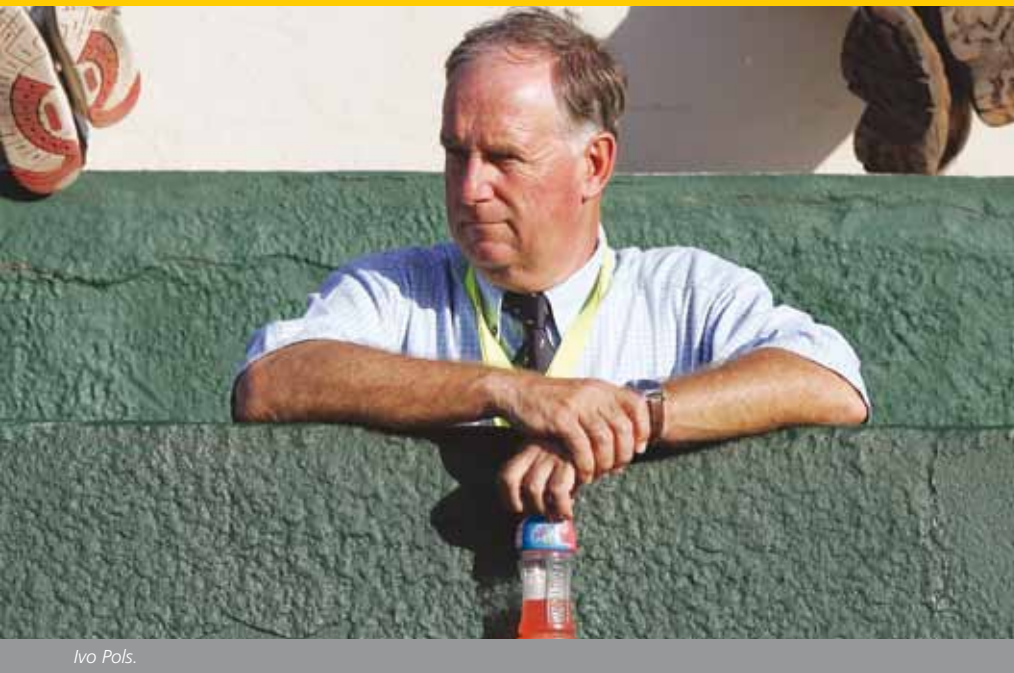
“Ik ben bang dat het beroep van groundsman langzaam aan het uitsterven is”

Interview met een uitzonderlijke voorzitter en groundsman

Groundsman Peter Soek.

De internationale economische crisis raakt iedereen. Ook tennisverenigingen en parkbeheerders trekken de broekriem aan. Het beroep van de groundsman staat onder druk en het onderhoud van tennisparken wordt steeds vaker uitbesteed aan professionele bedrijven. De professe is uitstervende... Of toch niet? Groundsman sprak met een parkbeheerder en met een *groundsman* in hart en nieren en tekende hun mening op.

Auteur: Guy Oldenkotte

Ivo Pols.

Ivo Pols van HLTC De Metselaars in Scheveningen ziet de toekomst van het beroep van groundsman maar somber in. "Ik ben bang dat het beroep van groundsman langzaam aan het uitsterven is. Het is voor verenigingen tegenwoordig te kostbaar om iemand fulltime in dienst te hebben om het park in orde te houden. En het vereist veel kennis en ervaring om het vak goed uit te voeren. Er zijn cursussen waarin men het vak kan leren en kan bijhouden. Maar voordat je daar iemand naartoe stuurt, moet je er echt zeker van zijn dat die persoon geschikt is en dat hij de investering waard is. Je wilt niet dat je een paar maanden daarna tot de conclusie komt dat het een weggegooide investering is omdat de persoon het niet in zich heeft."

Pols is parkdirecteur bij HLTC De Metselaars in Den Haag. "Ons tennispark is een complex met een lange historie. Het werd geopend in 1926 en was gastheer voor de eerste internationale kampioenschappen in Nederland in 1928. Tot 1985 vonden hier de Davis Cup en nationale kampioenschappen plaats. We beschikken hier over dertien traditionele gravelbanen en we organiseren nog jaarlijks een ATP Challenger-toernooi. De kwaliteit van onze banen is daarom erg belangrijk." De ATP eist dat Challenger-toernooien worden afgewerkt op gravel. "Het wegvallen van het toernooi zou een stevige financiële strop zijn voor ons park. De pachtsom is gebaseerd op het aantal evenementen. En de publiciteit kunnen we goed gebruiken." Om die kwaliteit te waarborgen ligt er volgens Pols

veel druk op de schouders van de groundsman. "We hebben hier jarenlang profijt gehad van een groundsman die, totdat hij overleed, ruim veertig jaar in dienst was. Die had het echt in de vingers. Om zo iemand te vervangen, is lastig en haast onmogelijk. Je neemt een nieuwe persoon in dienst die je intern moet opleiden. Zo iemand moet het fysiek in zich hebben en de interesse hebben om met natuurproducten te werken en moet bestendig zijn om buiten te werken en om kunnen gaan met de weersomstandigheden. Het vak van groundsman is geen negen-tot-vijfvak. Nadat we een tijdje geprobeerd hebben om zelfstandig iemand op te leiden, hebben we uiteindelijk besloten om het werk uit te besteden omdat we tot de conclusie kwamen dat zelf opleiden niet werkte."

Die keuze was ook ingegeven vanwege de capaciteit die het onderhoud van het park vergt. "Tijdens de zomer en het najaar heb je aan één persoon voldoende, terwijl je op andere momenten wel iemand extra kunt gebruiken. Maar om daarom ten minste twee mensen in vaste dienst te nemen, is weer erg kostbaar. Nu doen we zelf wat hand- en maatwerk. De rest wordt gedaan door een professioneel bedrijf dat diverse gravelbanen onderhoudt en daarvoor de juiste mensen en machines heeft. Dat prepareert de banen volledig machinaal. Dat kost slechts drie dagen aan het begin van het seizoen. Dat bedrijf werkt dus sneller en efficiënter. Het groot onderhoud doen ze vervolgens in november." Pols erkent dat de stadse ligging van zijn

tennispark bijdraagt aan het probleem. "Tennisverenigingen in de buitengebieden zullen waarschijnlijk profiteren van het feit dat daar meer betrokkenheid is van de leden en dat er meer mensen zijn die het 'buitenwerken' en werken met de natuur in zich hebben. Deze verenigingen zullen ook meer leden hebben die juist een agrarische achtergrond hebben. Ons park ligt in de stad. Daar is dat allemaal wat anders." Hoe lastig het probleem ook is, Pols kan niet zonder iemand die verantwoordelijk is voor de accommodatie. "Wij hebben hier zelfs geen (semi-)automatische besproeiing. Dat wordt nog altijd met de hand gedaan en voor werk zoals dat heb je dus echt iemand nodig." Aanleg van een alternatieve en minder onderhoudsgevoelige ondergrond wenst Pols vooralsnog niet te doen. "Nee, we gaan wel binnenkort een alternatief testen, maar de gravelbanen vervangen door bijvoorbeeld kunstgras zit er niet in. Onze leden verkiezen gravel. Bovendien zouden we dan niet langer het Challenger-toernooi mogen organiseren." Pols erkent wel dat het ontbreken van een dergelijk alternatief een bedreiging vormt voor het complex. "We hebben hier tennisverenigingen in de buurt die beschikken over SmashCourt-banen. Die zijn ook bespeelbaar in de winter en bieden in principe dus een alternatief voor de winterperiode. Het is lastig een complex te runnen voor slechts zeven maanden per jaar zoals wij dat proberen. Dat is haast niet rendabel."

Die commerciële druk zet volgens Pols het vak van groundsman nog verder onder druk. Maar er gloort hoop, zo vermoedt hij. "De KNLTB is kennelijk geschrokken van de ontwikkelingen. De bond is van mening dat de alternatieven voor gravel het tennisniveau niet echt doen bevorderen. Daarom eist de bond nu dat alle ranglijsttoernooien op gravel worden gespeeld. Daarmee is er nog een positieve ontwikkeling voor de toekomst van de groundsman, omdat die nodig zal zijn in de aanloop en tijdens dit soort evenementen." Aan de kwaliteit van de bestaande cursussen schort het in ieder geval niet, volgens Pols. "De KNLTB kennende, zal daar weinig aan mankeren. Maar uiteindelijk zal de toekomstige groundsman het zelf moeten doen. Daar kan ik, als parkdirecteur, weinig aan veranderen, ongeacht de kwaliteit van de opleiding." Ideeën over een alternatieve oplossing heeft Pols wel. "Wanneer je niet in staat bent om zelf iemand op te leiden, maar wanneer je er toch de voorkeur aan geeft om

Het complex van Ivo Pols in Den Haag organiseert ook een ATP challenger-toernooi.

een groundsman in dienst te hebben, dan kun je eventueel de markt op gaan en een groundsman elders weggokopen. Maar of dat nu zo'n gezonde ontwikkeling is? Dat denk ik niet. Ik geloof niet dat dat echt in dank zal worden afgenomen."

De lachende derde?

Peter Soek zou misschien wel eens de lachende derde kunnen zijn wanneer tennisverenigingen en tennisbaanexploitanten de markt op gaan om een groundsman te strikken. Soek werkt al bijna achttien jaar als groundsman bij Tennis Vereniging Victoria in Rotterdam. "Ik heb door de jaren heen de vereniging zien groeien en ontwikkelen met de bouw van het clubhuis en de tennishal en de komst van de nieuwe banen, zo'n negen jaar geleden." Soek is fulltime groundsman bij Victoria, een club die bijna 125 jaar bestaat. Net als op het complex van Ivo Pols spelen de leden van Tennis Vereniging Victoria alle thuiswedstrijden op gravel. "Ik doe al het freeswerk van de buitenbanen zelf, haal de lijnen eruit en verwijder de doeken. Daarnaast borstel ik de banen elke dag en werk ik, daar waar nodig, de banen een beetje bij door wat extra gravel te strooien of juist door de gravel wat meer te verspreiden." De inzet blijft niet onopgemerkt. "Tot dusver hebben we elk jaar een positief rapport van de KNLTB ontvangen. Die keuring

is vrijblijvend, maar ik vind het wel belangrijk." Ook het onderhoud van het park, het groen en het bijhouden van de vuilnisbakken valt onder Soeks verantwoordelijkheid. Soek is bekend met het werk, maar merkt dat die variatie tijdens de vakantieperiode nog wel eens problemen geeft. "Tijdens mijn jaarlijkse vakantie hebben we hier wel iemand die me vervangt, maar dat is niet echt een succes. Bij terugkomst zie je het verschil omdat ze vergeten rekening te houden met allerlei kleine dingetjes."

Inmiddels begint de pensioengerechtigde leeftijd voor Soek te naderen. "Ik ben nu 59", zegt hij terwijl hij opmerkt dat de vereniging nog niet is begonnen met het zoeken naar een opvolger. Als het aan hem ligt, is dat ook niet nodig. "Wat ik ga doen als ik 65 word? Doorgaan. Dit is het mooiste wat er is. In al die jaren dat ik hier werk, ben ik nog nooit een dag ziek geweest. Ik ben nog elke dag blij dat ik naar m'n werk kan gaan." Maar een automatisme zoals Soek ervoer, zit er waarschijnlijk niet in. "Ik werkte hier al een paar jaar als onderhoudsman toen de groundsman destijds, zo'n tien jaar geleden, me stimuleerde om voor groundsman te gaan leren. Zodoende heb ik destijds de opleiding op Papendal gedaan, waarna ik die kennis hier verder heb uitgewerkt." Hoewel Soek, net als Pols, erkent dat er diverse

mogelijkheden voor toekomstige groundsmen zijn om het vak te leren, heeft Soek ook wel z'n bedenkingen over de inhoud. "Ze probeerden me tijdens de cursus technieken en dingen te leren die niet per se hoeven te werken op dit complex. Ik heb toen ook tegen de examinatoren gezegd dat de manier waarop zij het doen, niet werkt bij Victoria en dat ik die kennis dus ook niet zal toepassen na mijn examen. Dat was echter geen probleem. Uiteindelijk ben ik wel geslaagd." Behalve verschil van inzicht met betrekking tot de cursusstof, is Soek het eens met Pols dat het vak van groundsman uiteindelijk veel vraagt van de persoonlijkheid. "Ik start vroeg in de ochtend en ga tot laat in de middag door, vijf dagen per week en in weer en wind. Dat moet je wel in je hebben. Anders red je het niet."

In tegenstelling tot het tennispark in Den Haag beschikt Tennisvereniging Victoria ook over indoorbanen. "Daardoor kan ik mijn werk mooi spreiden. De binnenbanen zijn allemaal hardcourtbanen, die ik schoonhoud met een opzitmachine. Dat houdt me in de winter bezig." De combinatie van zowel binnen- als buitenbanen maakt dat Tennis Vereniging Victoria voldoende redenen, en middelen, heeft om Soek fulltime bezig te houden. Soek, en z'n eventuele opvolger, hebben wat dat betreft voldoende om handen. Maar Soek sluit niet uit dat ook Tennis Vereniging Victoria uiteindelijk mee zal gaan met de veranderingen. "Volgende week starten we hier met het testen van een alternatief voor gravel. Het is een granulaat dat dezelfde speleigenschappen moet geven. Ik ben een voorstander van gravel."

Vooruitgang hoeft daarom nog niet altijd een verbetering te zijn. Wat het zal brengen voor het beroep van groundsman zal de toekomst uitwijzen. Maar dat het vak van groundsman onder druk staat, moge duidelijk zijn.